

Lezing:

(Handelingen 2, 1-13, NBV-21)

Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak waren ze allen bij elkaar. ²Plotseling klonk er uit de hemel een geluid als van een hevige windvlaag, dat het huis waar ze zich bevonden geheel vulde. ³Er verschenen aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten, ⁴en allen werden vervuld van de heilige Geest en begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen, zoals hun door de Geest werd ingegeven.

⁵In Jeruzalem woonden destijds vrome Joden, die afkomstig waren uit ieder volk op aarde. ⁶Toen het geluid weerklonk, dromden ze samen en ze raakten geheel in verwarring doordat iedereen hen in zijn eigen taal hoorde spreken. ⁷Ze waren buiten zichzelf van verbazing en zeiden: 'Het zijn toch allemaal Galileeërs die daar spreken?' ⁸Hoe kan het dan dat wij hen allemaal in onze eigen moedertaal horen? ⁹Parten, Meden en Elamieten, inwoners van Mesopotamië, Judea en Kappadocië, mensen uit Pontus en Asia, ¹⁰Frygië en Pamfylië, Egypte en de omgeving van Cyrene in Libië, inwoners van Rome die zich hier gevestigd hebben, ¹¹en ook mensen uit Kreta en Arabië, zowel Joden als proselieten – wij allen horen hen in onze eigen taal spreken over Gods grote daden.' ¹²Verbijsterd en geheel van hun stuk gebracht vroegen ze aan elkaar: 'Wat heeft dit toch te betekenen?' ¹³Maar sommigen zeiden spottend: 'Ze zullen wel dronken zijn.'

Overweging

Pinksteren. Een eerste associatie die ik dit jaar heb bij Pinksteren, dat is een gedicht van Hilde Domin:

Wer es könnte
die Welt hochwerfen
daß der Wind
hindurchfährt.

Wie dat toch eens kon!
De wereld
de lucht in gooien,
zodat de wind
er doorheen waait.

Onze wereld met deze verschrikkelijke oorlog in Oekraïne en de vraag hoe we hier in vredesnaam weer uit kunnen komen met elkaar. Onze bedreigde wereld waarin wij mensen zo ontzettend goed weten dat wij nú anders moeten gaan leven om de aarde leefbaar te houden. En toch gebeurt het niet... Mijn eerste associatie bij Pinksteren dit jaar is dit zo'n verlangen naar beweging. Een verlangen naar mogelijkheden. Verlangen naar dat 'geluid als van een hevige windvlaag' dat alles vult en iedereen in beweging zet. Uit de eigen en angstige kleine veiligheid. De straat op. De wereld in. Naar anderen toe. Over grenzen en barrières heen. Elkaar verstaan ondanks blijvende verschillen... De wereld opgooien zodat er een frisse Pinksterwind doorheen

kan waaien. Zodat in beweging komt en mogelijk wordt wat nu zo vast lijkt te zitten. Wie dat toch eens kon....

En dan? Na deze eerste associatie? Opnieuw zijn het gedichten die opkomen in mij. Ze zijn anders van toon. Stiller, bescheidener. Geduldiger ook. Minder het verlangen naar de stormwind. Eerder het openstaan voor de zachte bries, voor de zachte stilte (1 Kon. 19). Ook dat is Pinksteren. Zoals dit gedicht, eveneens van Hilde Domin:

Nicht müde werden
sondern dem Wunder
leise wie einem Vogel
die Hand hinhalten.

Niet moe worden
maar het wonder
zacht als een vogel
de hand reiken.

Voor mij is dit gedicht misschien wel het mooiste voorbeeld van omgaan met de momenten of de tijden in ons leven dat het niet waait. Met tijden van wachten. De wind waait waarheen hij wil. Je kunt de beweging, het waaien niet afdwingen. Maar het wachten en hopen is niet slechts passief. Het is een houding die tegelijk ontvankelijk is én uiterst actief. Het is uitnodigend. Speurend. De hand reikend. Tevoorschijn luisterend. Vertrouwen wekkend. Je kunt de Geest, deze misschien soms wel schuwe vogel, niet dwingen. Maar wél uitnodigen.

Hierbij aansluitend een ander gedicht dat al lang met mij mee gaat. Een van de vele Leidse muurgedichten, een gedicht van Willem Hussem:

Zet het blauw
van de zee
tegen het
blauw van de
hemel veeg
er het wit
van een zeil
in en de
wind steekt op

Opeens is er wind. Terwijl er eigenlijk niet eens zoveel verandert. Alleen die ene witte veeg. – En opeens is de vlakke van het ene blauw de zee en de vlakke van het andere blauw de hemel. Opeens is er een boot. Opeens is er beweging. Opeens is er wind. Opeens leeft het geheel. Opeens is er Geest. Pinksteren.

Soms maken wij deze ervaring misschien in ons eigen leven. Soms zien wij zo iets misschien gebeuren in de wereld om ons heen. Er gebeurt iets. Misschien is het maar iets kleins en onbetekenends. Maar toch zet het ons leven of de wereld in een ander licht. Toch zet het ons, en misschien wel ons leven, op een ander been. Een kleine witte veeg. Die veeg zetten wij zelf. Of die veeg een veeg blijft en het blauw een blauwe vlakke, of dat de veeg opeens een boot wordt en het blauw het blauw van de zee en het blauw van de hemel, dat weten wij niet. Dat hebben wij ook niet zelf in de hand. De Geest wordt ons geschonken en hij waait waarheen hij wil.

Maar de veeg zetten wij zelf. Veni Creator Spiritus. Kom Schepper Geest!

En soms moeten we over onszelf heen stappen om de Geest ruimte te geven

Slottekst:

Zet het blauw
van de zee
tegen het
blauw van de
hemel veeg
er het wit
van een zeil
in en de
wind steekt op
(Willem Hussem)

Van Robert van den Toorn:

Het Pinksterfeest was voorbij. God zat in de hoek van de kamer op de grond. Ze staaarde in het niets. Haar ogen waren vochtig. Het was niet zo gegaan zoals in de bijbel staat. Wat nou 'in vuur en vlam staan'? Wat nou met één mond spreken? Verdeeldheid heerste, onbegrip zorgde ervoor, dat de brug niet geslagen kon worden... Het boek werd botweg niet geleefd of mensen probeerde het wel, maar konden elkaar simpelweg niet verstaan, althans niet echt... God wist het even niet meer. God opende haar hart op een manier zoals alleen zij dat kon. Ze dacht aan alle mensen van goede wil, zij die waren gekomen en zij die er niet konden zijn, ze ZAG de pijn en het menselijk tekort. En zonder ook maar iets van de verantwoordelijkheid bij onze mensen weg te halen om 'elkander recht te doen, te bevrijden' was ze wel erbij met haar aandacht en ze luisterde...

Ekklesia Leiden
Rapenburg 100
2311GA Leiden
www.ekklesialeden.nl
info@ekklesialeden.nl